

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ**
(NR 140)
z dnia 26 maja 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 140)

26 maja 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anity Czerwińskiej (PiS)**, przewodniczącej, i posła **Sylwestra Tułajewa (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej komunikat Komisji Europejskiej do Rady: Wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2023 r. (COM(2022) 85 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia: Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 SURE po 18 miesiącach. Trzecie sprawozdanie półroczne (COM(2022) 128 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

III. w trybie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację na temat stanowiska w sprawie wniosku w sprawie projektu budżetu korygującego nr 3 do budżetu ogólnego na rok 2022: Finansowanie kosztów przyjęcia osób uciekających z Ukrainy (COM(2022) 262 – wersja ostateczna) oraz wyjaśnienie przyczyn, dla których nie zasięgnięto opinii Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Patkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Jurgiel** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Domańska**, **Joanna Heger**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Bartosz Pawłowski** – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Wojciech Zgliczyński** – specjalista ds. społecznych z BAS, **Zofia Szpringer** – naczelnik Wydziału Analiz Społecznych i Ekonomicznych z BAS.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Stwierdzam kworum.

Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów i towarzyszące im osoby.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do punktu pierwszego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej komunikatu Komisji do Rady: Wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2023 r. (COM(2022) 85 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Piotr Patkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przedstawione stanowisko jest kontynuacją zmian, które proponuje Komisja Europejska od marca 2020 r. Jest modyfikacją tak zwanej ogólnej klauzuli wyjścia, czyli modyfikacją przyjmowania reguł fiskalnych i uwzględniania kwestii związanych z procedurą Maastricht, takich jak maksymalna wysokość deficytu i długu publicznego. Ostatnie stanowisko Komisji Europejskiej jest częściowym przedłużeniem ogólnej klauzuli wyjścia, ale z pewnymi ograniczeniami. Te ograniczenia trochę się różnią w stosunku do tego, co było zapowiedziane na konferencji prasowej, a co na ten moment jest w oficjalnych dokumentach, natomiast ta różnica jest dosyć istotna z punktu widzenia kształtowania polityki finansowej Polski i rządu polskiego. Będzie to więc pewnie główny element dyskusji w następnych tygodniach. Mianowicie Komisja Europejska twierdzi, że w roku 2023 nastawienie polityki budżetowej powinno być neutralne na poziomie Unii Europejskiej jako całości, powinno być dalej elastyczne. Zmiana elastyczności i poprawa lub pogorszenie perspektyw gospodarczych powinno pociągać za sobą zmiany tempa wzrostu wydatków, co oznacza, że Komisja dalej dostrzega problemy gospodarcze i finansowe, jakie są w tym momencie na terenie UE, szczególnie w regionie Europy Środkowej i Środkowo-Wschodniej, niemniej jednak wskazuje kierunki, w których powinno być ewentualne dalsze przedłużanie ogólnej klauzuli wyjścia. Te kierunki, które są w dokumencie już w tym momencie, nie budzą wątpliwości. To przede wszystkim przeznaczanie środków na inwestycje podtrzymujące ogólną koniunkturę gospodarczą, a w szczególności inwestycje związane z transformacją energetyczną. Drugim kierunkiem jest wsparcie dla uchodźców z Ukrainy i trzecim jest możliwość ponoszenia przez państwa wydatków, przede wszystkim ukierunkowanych na wsparcie najsłabiej zarabiających grup społecznych i najbardziej narażonych na skutki inflacji. Ta rozbieżność natomiast, o której mówiłem, dotyczy tego, że podczas konferencji prasowej padła także informacja, że wydatki na obronność będą się mieściły w ogólnej klauzuli wyjścia, natomiast na ten moment nie znajdujemy tego w dokumencie pisemnym. Jest to jednak jeden z głównych postulatów rządu polskiego. Uważamy, że wydatki na obronność są kluczowym tak naprawdę w tym momencie elementem jeśli chodzi o obowiązywanie ogólnie klauzuli wyjścia, i to będziemy bardzo wyraźnie w rozmowach z Komisją Europejską podkreślać.

Warto jest także zaznaczenia, że te wytyczne Komisji Europejskiej zostały uwzględnione w pracach nad programem konwergencji. Oczywiście program konwergencji był tworzony wcześniej niż te wytyczne, niemniej z bieżących kontaktów z Komisją Europejską mieliśmy już pewne informacje, jak to będzie wyglądać. W związku z tym ważne jest to, że aktualny program konwergencji nie będzie wymagał aktualizacji w związku z poniedziałkowym komunikatem Komisji Europejskiej, choć nie ukrywamy, że – tak jak już mówiłem – bardzo istotne jest dla nas szczególnie traktowanie wydatków obronnościowych.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Marcin Gwóźdź. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Gwóźdź (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Panie ministrze, drodzy państwo, w marcu 2020 r. w związku z nadzwyczajną sytuacją związaną z pandemią COVID-19 została uruchomiona tak zwana klauzula wyjścia, która umożliwiła państwu Europy odejście od wcześniejszych zaleceń dotyczących pożądanego tempa wydatków. Od tamtej pory zalecenia w ramach semestru europejskiego mają ogólny charakter. Głównym celem jest zapewnienie stabilności budżetu, zapewnienie wzrostu gospodarczego oraz możliwości obsługi zadłużenia. Pomimo ogólności zaleceń w komunikacie wskazano na zagrożenia związane z obniżeniem wydajności pracy, wzrostem wynagrodzeń, wysoką inflacją oraz wysokimi cenami energii utrzymującymi się przez cały 2022 r. Taka jest prognoza pewnie i w latach kolejnych. W komunikacie położono nacisk na inwestycje niezbędne do utrzymania wzrostu gospodarczego. Odpowiedni kurs polityki fiskalnej powinien być wynikiem odpowiedniej równowagi pomiędzy względami zrównoważonego rozwoju i stabilizacji. Komunikat – i to jest bardzo istotne – nie uwzględnia sytuacji inwazji i konfliktu zbrojnego na Ukrainie i w najbliższych tygodniach prawdopodobnie zostanie zaktualizowany. Komisja zapewnia, że stale monitoruje sytuację gospodarczą, a kolejne komunikaty uszczegółowią zalecenia w polityce fiskalnej na kolejne lata, na rok 2023.

Rząd RP przyjmuje do wiadomości opublikowane przez Komisję Europejską wytyczne dla polityk budżetowych i zostaną one uwzględnione w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie widzę takich zgłoszeń.

Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 85 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu pierwszego.

Przechodzimy do punktu drugiego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia: Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 SURE po 18 miesiącach. Trzecie sprawozdanie półroczne (COM(2022) 128 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje również pan minister Patkowski. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo.

Informacja rządu dotyczy tutaj wykorzystania środków z tak zwanego instrumentu SURE. To był instrument pożyczkowy utworzony w roku 2020. Miał on na celu wsparcie, ale co warto podkreślić, wsparcie w charakterze zwrotnym dla państw członkowskich, które wdrażały programy mające na celu utrzymanie miejsc pracy i funkcjonowania przedsiębiorców w trakcie lockdownów, które były wynikiem trwania pandemii COVID-19. Środki mogły być przeznaczane na pomoc przede wszystkim właśnie kierowaną w tych instrumentach, czyli w przypadku Polski były to takie instrumenty jak postojowe czy dopłaty do wynagrodzeń. Te instrumenty kwalifikowały się do możliwości wsparcia z SURE. Nie zmieniało to faktu, że dalej oczywiście to są środki, które mają charakter dłużny, natomiast było to o tyle cenne dla państwa polskiego, że w przypadku i w wyniku konieczności pozyskiwania w roku 2020 i w mniejszym przypadku w roku 2021 dużego kapitału dłużnego na rynkach, w związku ze zwiększonymi pożyczkami wydatkowymi, mechanizm SURE był takim instrumentem, gdzie mieliśmy pewną gwarancję uzyskania dofinansowania i to na dość korzystnych warunkach finansowych.

Jeśli chodzi o poziom wykorzystania tego instrumentu, to limit dla Polski wynosił 11 mld 200 mln euro. Do tej pory otrzymaliśmy pięć rat pożyczki w wysokości 9 mld 936 mln euro. Do wypłaty pozostało 1,5 mld euro. Warto podkreślić jest, że zarówno ze strony Komisji Europejskiej, jak i ze strony rządu polskiego chcielibyśmy wykorzystać pełną pulę tych środków. W tym momencie toczą się dyskusje, jakie wydatki można pod to zakwalifikować i jak można te wydatki wykorzystać w dalszej kolejności.

Rząd RP przyjmuje do wiadomości to sprawozdanie. Widzimy także utrzymujące się zainteresowanie tym instrumentem ze strony innych państw członkowskich i podtrzymujemy swoje stanowisko, że instrument stanowi adekwatne narzędzie UE do wspierania państw członkowskich w łagodzeniu skutków pandemii na rynku pracy. Natomiast pamiętajmy też, że to są środki w stu procentach zwrotne.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Truskolaski, w którego imieniu głos zabierze pan poseł Dariusz Joński. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej SURE, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady UE 2020/672 SURE po 18 miesiącach. Trzecie sprawozdanie półroczne COM(2022) 128 – final. Przedmiotem dokumentu jest sytuacja w zakresie działania i wykorzystania wsparcia finansowego w ramach europejskiego instrumentu tymczasowego w celu wsparcia zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej. Celem dokumentu jest przedstawienie sprawozdania z funkcjonowania tego instrumentu po 18 miesiącach. Przedstawienie przez Komisję sprawozdania stanowi realizację wymogu z art. 14 rozporządzenia Rady Europy z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19. Instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej z budżetem wynoszącym 100 mld euro w formie pożyczek został ustanowiony w związku z pandemią COVID-19, w szczególności w celu finansowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszenia skali bezrobocia i utraty dochodów, a także w celu finansowania niektórych środków ochrony zdrowia.

Sprawozdanie nie wywołuje bezpośrednio skutków społecznych, gospodarczych i finansowych. Ewentualne skutki będą wynikać między innymi ze sposobu wykorzystania przez poszczególne państwa członkowskie środków pozyskanych w ramach SURE oraz kosztów związanych ze spłatą pożyczki. Brakuje jednak szczegółowych informacji o sposobie wykorzystania pozyskanych za pomocą SURE środków oraz oceny skutków tych działań.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos. Nie widzę zgłoszeń.

Zatem chciałbym zapytać, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie widzę sprzeciwu, zatem stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 128 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie punktu drugiego.

Przechodzimy do realizacji punktu trzeciego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji na temat stanowiska zajętego w sprawie wniosku w sprawie projektu budżetu korygującego nr 3 do budżetu ogólnego

na rok 2022: Finansowanie kosztów przyjęcia osób uciekających z Ukrainy (COM(2022) 262 – wersja ostateczna) oraz wyjaśnienia przyczyn, dla których nie zasięgnięto opinii Komisji. Informuję państwa posłów, że wyżej wymieniony dokument został przyjęty na liście A przez Radę ds. Zagranicznych w dniach 16 i 17 maja bez zasięgnięcia opinii Komisji w tej sprawie. Rząd reprezentuje pan minister Piotr Patkowski. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska i wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, jest to trzecia zmiana w tegorocznym budżecie UE, która odzwierciedla skutki finansowe wynikające z konieczności zapewnienia natychmiastowego wsparcia osobom przybywającym do UE z objętej wojną Ukrainy. Komisja zaproponowała, aby budżet unijny wniósł wkład finansowania kosztów pierwszego przyjęcia i rejestracji osób uciekających z Ukrainy. Cały tak zwany pakiet ukraiński zaproponowany przez Komisję 22 kwietnia składa się z następujących elementów wskazujących na sposoby finansowania działań UE. Po pierwsze projektu budżetu korygującego nr 3 na rok 2022, o którym za chwilę powiem szczegółowo. Po drugie, przesunięcia środków w projekcie transferu budżetowego nr 11 na rok 2022 z wewnętrznego komponentu unijnej rezerwy na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej w celu uruchomienia 52,2 mln euro w środkach na zobowiązania oraz 74 mln euro w środkach na płatności. Po trzecie udostępnienia 248 mln euro w formie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. Dokona się to poprzez zmianę w zarządzanych przez Komisję Europejską instrumentów tematycznych Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, tak zwany Fundusz AMIF, oraz Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami Polityki Wizowej, tak zwany Fundusz BMVI, na lata 2021–2022. Z roboczych informacji wynika, że udział Polski w tych środkach może wynieść blisko 60%.

Przechodząc do szczegółowego omówienia budżetu korygującego, obejmuje on następujące elementy: zwiększenie środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji o blisko 100 mln euro w środkach na zobowiązania i 76 mln euro w środkach na płatności oraz zwiększenie środków na rzecz Instrumentu Zarządzania Granicami o 100 mln euro w środkach na płatności. Projekt budżetu został zaprezentowany przez Komisję Europejską 22 kwietnia. Już 26 kwietnia komitet budżetowy Rady wyraził szerokie poparcie dla zmian budżetu. Rząd od samego początku prac w Radzie popiera propozycję Komisji. Stanowisko rządu zostało zatwierdzone przez Komitet do Spraw Europejskich Rady Ministrów 5 maja. Informacja o stanowisku rządu do projektu budżetu korygującego została przyjęta podczas posiedzenia Komisji do Spraw Unii Europejskiej Sejmu 12 maja. Był to element informacji przygotowanej przez rząd przed posiedzeniem Rady ds. Zagranicznych. Rada ta jednomyślnie przyjęła projekt zmian w budżecie podczas posiedzenia 16 maja. 25 maja prezydium Komisji do Spraw Unii Europejskiej przyjęło wnioski bez dyskusji. 17 maja odbyła się debata w Komisji Budżetowej PE nad projektem rezolucji wyrażającej zadowolenie z propozycji zmian w budżecie UE. Ostateczne głosowanie nad przyjęciem budżetu korygującego odbędzie się na sesji plenarnej PE 23 czerwca. Mając na uwadze powyższe, zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejmą prośbą o pozytywne przyjęcie powyższej informacji.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś chce się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie widzę zgłoszeń.

Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja w trybie art. 11 ust. 3 ustawy przyjęła do wiadomości informację na temat stanowiska zajętego w sprawie wniosku w sprawie projektu budżetu korygującego nr 3 do budżetu ogólnego na rok 2022: Finansowanie kosztów przyjęcia osób uciekających z Ukrainy (COM(2022) 262 – wersja ostateczna)**. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia takiej konkluzji? Nie widzę. Zatem konkluzja została przyjęta. Zamykam rozpatrywanie punktu trzeciego.

Na tym wyczerpaliśmy porządek obrad naszej Komisji.

Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Dziękuję państwu posłom za aktywny udział. Dziękuję również europosłowi Krzysztofowi Jurgielowi za obecność. Dziękuję bardzo.